

Nr 47

Utlåtande i anledning av väckta motioner angående könsrollerna.

I de likalydande, till allmänna beredningsutskottet hänvisade motionerna I: 636 av herrar *Werner* och *Adolfsson* samt II: 787 av fru *Ryding m. fl.* föreslås, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om en allsidig utredning beträffande de ekonomiska och sociala konsekvenserna av nu rådande könsrollsmönster och förslag till samhällseliga åtgärder för att avskaffa detsamma samt att riksdagen utan att invänta utredningsresultatet hemställer till Kungl. Maj:t om en omedelbar granskning och revision av i undervisningen förekommande läroböcker för att få bort de inslag av traditionellt könsrollstänkande som ännu förefinnes.

Motionärerna anför bl. a. att den aktuella könsrollsdebatten djupast sett handlar om vägarna och metoderna att vidga demokratien. Nu rådande könsrollsfixering innebär att man uppställer normer och gör värderingar som varierar allteftersom det är fråga om en man eller en kvinna. Den enskilda individens personliga anlag och förutsättningar spelar en underordnad roll vid inplaceringen i de fack som anses passa män och kvinnor. Härav följer att nuvarande könsrollsmönster bidrar till att starkt beskära demokratien för stora grupper medborgare på en rad områden av samhällslivet. Så länge samhället självt håller sig med traditionella mallar, efter vilka den enskilde individen skall formas, blir dessa ett starkt konserverande element på förlegade uppfattningar om att män och kvinnor har helt skilda roller.

För att åstadkomma en utjämning av nu rådande könsroller kräves, framhåller motionärerna, ett långsiktigt arbete där man främst inriktar sig på att fostra de nya generationerna till en riktig syn på människorollen. På en rad områden är det emellertid möjligt att på kort sikt genomföra reformer som leder fram till väsentliga förändringar i nuvarande könsrollsmönster.

Stora anspråk måste ställas på samhället när det gäller att åstadkomma en förändring, och början bör ske redan i småbarnsinstitutionerna och på mödravårdscentralerna.

I särskilda avsnitt av motionerna behandlas könsrollstänkandets betydelse på olika områden av samhällslivet. Således beröres frågorna om en revision av läroböckerna, om yrkesutbildning utan könsrollsmönster, om diskrimineringen på arbetsmarknaden och behovet av en ny arbets-

marknadspolitik, om ökad samhällsservice och om en översyn av sociallagstiftningen.

Motionärerna anför avslutningsvis att avskaffandet av nuvarande könsrollsmönster inte bara är ett kvinnointresse utan ett allmänt samhällsintresse. För att verkningsfulla åtgärder skall kunna vidtagas från samhällets sida är forskning och utredning rörande nu rådande könsroller nödvändig. Någon mera fullständig sociologisk forskning beträffande kvinnornas sociala och politiska participation saknas ännu. Det som hittills ägnats största uppmärksamheten är kvinnornas ökade deltagande i arbetslivet och deras löneförhållanden, medan däremot förändringen i deras ställning inom utbildningen, i kulturlivet, inom familjen och i det politiska livet ägnats väsentligt mindre uppmärksamhet.

Utskottet har inhämtat yttranden över motionerna från arbetsmarknadsstyrelsen, skolöverstyrelsen och statens läroboksnämnd.

Arbetsmarknadsstyrelsen framhåller att styrelsen under senare år ägnat den kvinnliga arbetskraften stor uppmärksamhet och därvid inte endast sökt bereda kvinnorna sysselsättningsmöjligheter utan också med olika medel arbetat för att bryta könsbarriärerna på arbetsmarknaden samt anför vidare.

Ungdomens yrkesval. Ungdomens yrkesval är, som framhålles i motionen, mycket traditionsbundet. Styrelsen är medveten om problemen och söker inom ramen för givna resurser att komma tillrätta med dem. I den utbildning och vid de konferenser som regelbundet anordnas för yrkesvägledare och yrkesvalslärare behandlas frågor om mäns och kvinnors skilda yrkesval och det slentriantänkande som ofta ligger bakom detta val och ges naturligtvis också information om olika utbildnings- och yrkesalternativ. Arbetsförmedlingen söker också i sitt dagliga arbete bryta näringslivets av tradition mycket könsbundna rekrytering. Styrelsen är medveten om att det här inte gäller bara att förmå flickorna att bredda sitt yrkesval, utan också att intressera pojkarna för yrken som nu huvudsakligen sysselsätter kvinnor. Inom vårdområdet försöker man bl. a. rekrytera män till sjuksköterskor, till sjukvårdsassistenter och till sjukvårdsbiträden. Under föregående år deltog ett större antal män än tidigare i sjukvårdsbiträdesutbildning. Styrelsen har också försökt intressera skollediga pojkar för feriearbete inom vårdområdet. Några större resultat har dessa och andra åtgärder ännu inte gett. I sitt yttrande över den av skolöverstyrelsen föreslagna omläggningen av förskollärarytbildningen påpekade styrelsen bl. a. att man måste söka rekrytera även manliga elever till denna utbildning. Detta på grund av att man dels vill bredda männens yrkesval, dels vill ge barnstugebarnen möjlighet till kontakt med manliga vårdare.

Könsgränser på arbetsmarknaden. En markerad könsuppdelning på olika yrken är ett framträdande drag på arbetsmarknaden. Vissa förändringar har emellertid skett under senare år.

Ett flertal företag har börjat rekrytera kvinnor till arbetsuppgifter som tidigare utförts uteslutande av män. Inom verkstadsindustrin noteras en ökning av antalet kvinnliga anställda från 16 000 till 25 000 under den senaste femårsperioden. Även inom ett så dominerande manligt område

som byggnadsindustrin har man börjat diskutera rekrytering av kvinnlig arbetskraft. Antalet redan anställda kvinnor på byggen är emellertid, med undantag för städerskorna, mycket litet. I tidigare så markant manliga yrken som t. ex. taxichaufför, bussförare och brevbärare har nu kvinnorna definitivt gjort en inbrytning.

Man kan således konstatera att kvinnorna — om än relativt sett i liten utsträckning — börjat söka sig till nya arbetsuppgifter. Någon lika klar tendens för männen finns däremot inte.

Yrkesutbildning. Det könsbundna utbildningsvalet är märkbart även inom yrkesutbildningsverksamheten för arbetslösa som omfattar vuxna, även om det kanske inte är fullt lika framträdande som i de ordinarie yrkes-skolorna. Av de elever som påbörjat utbildning 1964/65 (ca 27 000) var ca 45 % kvinnor. Kvinnorna återfanns emellertid till övervägande delen i kortare kurser, som leder till rutinbetonade arbetsuppgifter inom kontors-, handels- och vårdsektorerna.

Arbetsförmedlingarna verkar intensivt för att orientera de utbildningsbehövande vuxna kvinnorna mot för dem nya arbetsområden. För att visa kvinnorna vilka andra sysselsättningsmöjligheter som står till buds ordnas bl. a. s. k. startkurser för anställning inom industri. Kursen ger en yrkesorientering under 4—6 veckor med dels teoretisk undervisning, dels praktisk utbildning inom olika industrier. Efter kursen kan eleverna välja att gå vidare till yrkesutbildning, omedelbart ta anställning eller avvakta en tid innan de bestämmer sig. Under 1965 fullföljde närmare 800 kvinnor sådana kurser, vilket innebär en avsevärd ökning jämfört med tidigare år.

En av orsakerna till att kvinnor väljer kortare kurser som leder till traditionellt kvinnliga arbetsområden, torde vara deras brist på den teoretiska grundutbildning som i många fall är en förutsättning för mer kvalificerad och längre yrkesutbildning. För att ge dessa kvinnor — och även män i motsvarande situation — möjligheter till kompensation startades under 1965 på försök förberedande teoretiska kurser, s. k. preparandkurser, som ger utbildning motsvarande ungefär realskolenivå i bl. a. svenska, engelska, matematik, fysik och kemi.

Yrkesutbildningsverksamheten i arbetsmarknadsstyrelsens och skolöverstyrelsens regi har i huvudsak varit begränsad till arbetslösa och sådana som riskerar att bli arbetslösa. Hemmafruar som vill gå ut på arbetsmarknaden och som ej kan få lämpligt arbete betraktas i detta sammanhang som arbetslösa. För ensamstående föräldrar är reglerna generösare. De kan nämligen få omskolningsbidrag även om de är i arbete. Förutsättningen är att yrket lägger hinder i vägen för omhändertagandet av barnen.

I den nyligen avlämnade propositionen om riktlinjer för arbetsmarknadspolitiken anför departementschefen följande.

»Frågan om en mera väsentlig utbyggnad av utbildningsverksamheten för inte arbetslösa måste ses som en del av det frågekomplex som gäller vuxenutbildningens framtida organisation och omfattning över huvud taget. De skäl som jag har anfört i det föregående, inte minst behovet av aktivare strukturpolitiska insatser och önskemålet att förbättra de lågavlönades ställning, gör det emellertid enligt min mening angeläget att redan nu öka omskolningen av inte arbetslösa. Utbyggnaden av verksamheten hör dock få formen av en försöksverksamhet, som kan ge erfarenheter för att längre fram bedöma vuxenutbildningens roll inom arbetsmarknadspolitiken.» Det tidigare anslaget på 500 000 kronor föreslås höjt till 10 miljoner kronor.

Utbildningsbidragen för elever i omskolnings- och fortbildningskurser är behovsprövade. I enlighet med uttalande av 1964 års riksdag reducerades grundbidrag till gift kvinna med hänsyn till makens inkomst, dock inte till lägre belopp än halva grundbidraget.

Styrelsen har vid upprepade tillfällen framfört önskemål om ändring av detta förhållande. Departementschefen har i propositionen avstyrkt arbetsmarknadsutredningens förslag om frångående av dessa reduceringsregler.

En ökning av utbildningsbidragen för gifta kvinnor föreslås emellertid genom att elever med hemmavarande barn under 16 år utan behovsprövning skall erhålla familjetillägg för barn.

Bidrag för geografisk rörlighet. För att underlätta en flyttning till platser med bättre arbetstillgång har de s. k. flyttningsbidragen kommit till. Bidragen ska täcka den enskildes eller familjens kostnader för resor i samband med att söka och tillträda en anställning och för flyttning av bohaget. Bidragen avses också täcka etableringskostnaderna på den nya orten. De ökade kostnader som uppstår då en familj för en tid tvingas bo på två platser täcks också till en del av dessa bidrag.

Bidragen är inte könsbundna men till de olika bidragsformerna är knutna vissa villkor. I första hand skall vederbörande sakna anställning och inte kunna erhålla arbete på eller i närheten av hemorten. Det måste också vara behov av ifrågavarande arbetskraft på den nya arbetsorten. Familjebidrag och utrustningsbidrag utgår till arbetstagare som är familjeförsörjare.

I propositionen föreslås att flyttningsbidragen i vissa fall skall kunna utgå även till personer som har arbete.

Expeditionsindelning efter kön. Fortfarande upprätthålles gränserna mellan manligt och kvinnligt arbete på en del förmedlingar så till vida att man har särskilda expeditioner för män och för kvinnor. I juni 1963 hade endast sex länsarbetsnämnder slopat expeditionindelningen efter kön vid samtliga förmedlingskontor. Sedan dess har ytterligare några nämnder förfarit på samma sätt. Styrelsen följer noggrant utvecklingen i detta avseende och skall i enlighet med departementschefens uttalande i propositionen om riktlinjerna för arbetsmarknadspolitiken medverka till att denna uppdelning på manliga och kvinnliga expeditioner snarast avvecklas.

Service till barnfamiljer. Styrelsen har vid många tillfällen betonat det nödvändiga i att den samhällseliga servicen — framför allt till barnfamiljerna — utbyggs. Verket deltar i den Centrala samarbetsgruppen för utbyggnad av dag- och fritidshem samt i de länsgrupper som organiserats för samma ändamål. Styrelsen har också påpekat att man, för att bistå förvärvsarbetande föräldrar med oregelbunden arbetstid, måste anpassa barnstugornas öppethållande bättre än vad familjeberedningen föreslagit. Vidare har styrelsen pekat på de svårigheter som möter vid barnens sjukdom. Överläggningar har därvid upptagits mellan socialstyrelsen, skolöverstyrelsen och arbetsmarknadsstyrelsen och praktiska åtgärder för en snabb utökning av utbildningen av barnsamariter.

Information. Arbetsförmedlingarnas möjligheter till direkt personlig kontakt med icke yrkesverksamma kvinnor är begränsade bl. a. därför att de ofta inte anmäler sig på arbetsförmedlingarna. Personlig kontakt har tagits för att aktivisera kvinnor inom speciella yrkesgrupper, t. ex. sjuksköterskor och förskollärare. Styrelsen har funnit att man för att upplysa kvinnorna

om arbetsmarknadens möjligheter inte kan begränsa informationen till enbart kvinnorna själva. Männens inställning kan många gånger vara avgörande. Styrelsen har därför föreslagit arbetsmarknadens parter att tillsammans med arbetsmarknadsstyrelsen bilda en arbetsgrupp som skulle diskutera möjligheterna att sprida arbetsmarknadsinformation till familjerna via t. ex. företagsnämnderna.

Samtidigt som styrelsen söker nya vägar för att komma i kontakt med grupper som är svåra att nå med hittills använda informationskanaler är man också angelägen att få nytt material att använda i information. Styrelsen avvaktar för närvarande resultatet av de sociologiska undersökningar om kvinnors förvärvsverksamhet i Göteborg och Danmark som just nu bearbetas. Styrelsen har också upptagit förhandlingar med sociologiska institutionen i Uppsala om en liknande undersökning och som därutöver skulle kartlägga attityderna hos män och kvinnor till den gifta kvinnans förvärvsarbete.

Styrelsen uttalar avslutningsvis att den föreslagna utredningen om de ekonomiska och sociala konsekvenserna av rådande könsrollsmönster skulle vara av mycket stort värde och kunna få väsentlig betydelse för hela arbetsmarknadspolitikens inriktning.

Skolöverstyrelsen anför:

Enligt skolöverstyrelsens mening torde en allmän utredning inte i och för sig behövas för att klarlägga de ekonomiska och sociala konsekvenserna av nu rådande könsrollsmönster. I stället bör man vid varje samhällsåtgärd i dag beakta könsrollsfrågan och sträva efter att undanröja sådana effekter som försvårar för kvinnorna att utnyttja sina personliga resurser i samhällsliv och arbetsliv. Undan för undan växer synsätt fram som underlättar den förändring av rollerna, som motionärerna eftersträvar, en utveckling som resulterar i aktiviteter på många fronter, varvid syftet är att ge individerna chanser till undervisning, utbildning, yrke och samhällsinflytande oberoende av kön.

En relativt mångsidig utveckling syns sålunda vara på gång. Överstyrelsen är medveten om sitt medansvar i denna utveckling och att den genom åtgärder inom undervisning, lärarutbildning, studie- och yrkesorientering, läroboksgranskning m. m. har att verka för att föråldrade synsätt och deras effekter undanröjs, försvagas eller åtminstone inte ges utvecklingsmöjligheter.

Vad som kunde vara värt ett mer djupgående studium är vilka värderingar, vilka biologiska faktorer och vilka primära eller sekundära psykiska könskaraktärer som skall grunda det könsrollsmönster vi vill sätta i stället för det nu rådande. Att komma åt vilka dessa värderingar och könsskillnader är och vad de senare rimligen måste ha för effekt på mans- och kvinnorollerna vore således det komplexa problem, som utredning och undersökning borde inrikta sig på. Överstyrelsen har liksom motionärerna ett intryck av att många av könsrollerna är mer socialt än biologiskt betingade och är därför övertygad om att forskningen i dag bör inriktas på att klarlägga de grundläggande värderingarna och deras orsaker. Beträffande vissa detaljfrågor i motionerna har överstyrelsen följande uppfattning. Den enkönade rekryteringen till »småbarnsyrkena» bör brytas. Män och kvinnor bör erbjudas utbildning inom detta stora fält. I

samråd med arbetsmarknadsstyrelsen verkar överstyrelsen för att det studie- och yrkesorienterande materialet och verksamheten i övrigt inte konserverar förlagade föreställningar och sneda val av utbildning eller yrke. Vad beträffar läroboksgranskningen och motsvarande har överstyrelsen möjlighet att via läroboksnämnden påverka utvecklingen och undanröja skeva skildringar av könsrollerna. Sålunda har överstyrelsen till läroboksnämnden och berörda bokförlag för beaktande översänt en skrivelse med anledning av arbetsmarknadens kvinnonämnds undersökning av läroböcker i samhällskunskap och yrkesval. Däremot kan överstyrelsen inte tillstyrka motionens yrkande i den föreliggande formuleringen — man torde inte kunna beordra bokförlagen att dra in sina upplagor och revidera dem. Däremot bör man skärpa bevakningen på denna punkt vid läroboksgranskningen inom läroboksnämnden. Vid överstyrelsens pågående läroplansöversyn beaktas ävenså synpunkter som motionärerna finner angelägna. Med tanke på vuxenutbildningen understryker överstyrelsen livligt behovet av åtgärder i olika avseenden som underlättar för t. ex. makar att på lika villkor bedriva studier och möjliggöra för småbarnsvårdare att genomföra utbildning.

Överstyrelsen uttalar att det med tanke på den utveckling som pågår är meningsfullare på lång sikt att studera kärnpunkten, nämligen grunden för och innehållet i ett framtida könsrollsmönster. Det vore vidare rationellt att en redaktionell arbetsgrupp får i uppdrag att utförligt förteckna faktasamlingar, argumentationsanalyser och debatt, utredningar och åtgärder inom motionernas intresseområden och till myndigheterna avge förslag om samordnande åtgärder eller aktiviteter som kan medverka till lösning av könsrollsproblematiken utan att en vidlyftig utredning tillsätts. En sådan dokumentation kan utföras exempelvis inom någon av universitetens sociologiska institutioner.

Överstyrelsen säger sig icke heller kunna tillstyrka förslaget om granskning av utgivna och godkända läroböcker.

Statens läroboksnämnd anför:

Av de läroböcker som förlagen sänder in med begäran om godkännande granskas ett fåtal av nämnden utan anlitande av särskilda ämnessakkunniga. De flesta böckerna går till utsedda ämnessakkunniga, vanligtvis aktivt verksamma lärare, som är väl förtrogna med gällande läroplaner. Efter avslutad granskning avger de sakkunniga skriftliga utlåtanden, vilka utmynnar i till- eller avstyrkanden att böckerna i fråga föres upp på läroboksförteckningen för reguljär användning i skolorna.

Jämsides med den granskning som sålunda ombesörjes av de anlitade ämnessakkunniga, sker den genomgång som nämndens ledamöter och suppleanter själva gör för att bilda sig en uppfattning om läroboksärendena. Ger denna enskilda genomgång eller den gemensamma överläggningen inte anledning till förnyat granskningsförfarande eller annan åtgärd, föres böckerna upp på förteckningen. Om nämnden däremot kommer fram till en annan uppfattning än den som hävdas i sakkunnigutlåtande eller om nämnden eller granskaren är tveksam om lämpligheten av viss bok, sändes boken ut till ny granskare för att ärendet skall bli ytterligare belyst. I de fall där granskningsutlåtanden utmynnar i avstyrkande, brukar vederbörande

förlag beredas tillfälle bemöta den framförda kritiken, innan ett avgörande fattas i fråga om böckernas godkännande eller underkännande som läroböcker.

Med skrivelse den 26 oktober 1964 översände Arbetsmarknadens kvinnonämnd till läroboksnämnden den av motionärerna åberopade undersökningen och hemställde, att nämnden måtte uppmärksamma de synpunkter, som kommit fram i undersökningen. Nämnden vidtog en rad åtgärder i syfte att informera om utredningen och väcka diskussion kring dess resultat. Sålunda tillställdes de ämnessakkunniga nämnden anlitat för granskning av läroböcker i samhällskunskap och i hemkunskap var sitt exemplar av undersökningen. Vid den konferens som läroboksnämnden i samarbete med skolöverstyrelsen anordnade den 11 och 12 mars 1965 för sina läroboksgranskare diskuterades undersökningens resultat under gruppöverläggningarna. Härvid medverkade sociologen docent Harald Swedner och redaktör Ingrid Fredriksson, som utfört kvinnonämndens undersökning. Även vid granskningskonferensen den 3 och 4 mars 1966 ventilerades frågan om könsrollerna. Nämndens sakkunniga för läroboksgranskning har blivit uppmärksammade på förekomsten av könsrollsfixering i skolböckerna.

Den granskning som föregår nämndens beslut enligt föreskrifterna i 4 § Kungl. Maj:ts kungörelse om granskning av vissa läroböcker (SFS 1948: 613 med senare ändringar). Ärenden rörande läroböcker i samhällskunskap och näraliggande ämnen behandlas i samma ordning som gäller för böcker i övriga ämnen. Nämnden och dess ämnessakkunniga har uppmärksamheten fäst på vikten av att läroböckerna — oavsett ämne — följer läroplanens intentioner. Vad gällande granskningskungörelse stadgar är emellertid en **t o t a l b e d ö m n i n g** av böckerna. Vid sin behandling av ärendena har nämnden att mot varandra väga förtjänsterna och bristerna hos läroböckerna.

Nämnden uttalar att som generell regel gäller, att den söker få bort inlag av traditionellt könsrollstänkande i böckernas text- och bildmaterial samt framhåller avslutningsvis att den av motionärerna efterlysta granskningen och revisionen av läroböckerna ingår som ett led i nämndens granskningsverksamhet.

Nämnden finner icke behov föreligga av den av motionärerna påyrkade specialgranskningen.

Utskottet

I motionerna hemställs om en utredning beträffande de ekonomiska och sociala konsekvenserna av nu rådande könsrollsmönster och om en omedelbar revision av läroböckerna för att få bort de där förekommande inslagen av traditionellt könsrollstänkande.

Enligt utskottets mening kan det icke bestridas att föreställningar om speciella könsroller ännu gör sig gällande i samhället och utskottet finner i likhet med motionärerna angeläget att sådana rester av ett traditionellt synsätt uppmärksammas och motverkas. Dess bättre kan det konstateras att en utveckling pågår på skilda områden som innebär att uppfattningen

om likställighet mellan män och kvinnor i allt större utsträckning får bli vägledande för utformningen av olika samhällsåtgärder. Inte minst gäller detta på de i detta sammanhang betydelsefullaste områdena, undervisningsväsendet, arbetslivet och socialpolitiken. Av de ovan återgivna yttrandena av arbetsmarknadsstyrelsen, skolöverstyrelsen och läroboksnämnden framgår att ämbetsverken var på sitt område målmedvetet strävar att i sin verksamhet eliminera de gamla könsrollsmönstren. Även inom det socialpolitiska arbetet beaktas, som utskottet i andra sammanhang framhållit, numera principen om likställighet mellan män och kvinnor. Utskottet vill i detta sammanhang bl. a. med anledning av motionärernas uppgift att en ensamstående far icke kan erhålla bostätningsslån erinra om att år 1965 vissa nya regler införts som innebär ändring i detta hänseende. Det kan vidare nämnas exempelvis att frågan om införande av änklingspension hänskjutits till prövning av pensionsförsäkringskommittén.

Vad beträffar den i motionerna upptagna frågan om ökad samhällsservice för att bereda kvinnorna större möjligheter att delta i förvärvslivet vill utskottet erinra om att årets riksdag nyligen fattat beslut om ett kraftigt ökat stöd till barnstugeverksamheten.

Enligt utskottets mening föreligger icke tillräckliga skäl för tillsättande av den i motionsyrkandets första del föreslagna utredningen. Utskottet vill emellertid understryka vikten av att utvecklingen på detta område sker så snabbt som möjligt. Det är för uppnående av detta syfte av vikt att behovet av forskning uppmärksammas. Ett ganska omfattande vetenskapligt utredningsarbete pågår på skilda håll. Utskottet vill som exempel härpå erinra om den sociologiska undersökning om kvinnors förvärvsverksamhet i Göteborg och Danmark som f. n. bearbetas inom arbetsmarknadsstyrelsen. Styrelsen har vidare för avsikt att i samarbete med sociologiska institutionen i Uppsala företaga en liknande undersökning som dessutom skulle klarlägga attityderna hos män och kvinnor till den gifta kvinnans förvärvsarbete. Ett ytterligare exempel på forskningsarbete av betydelse för förevarande frågor är den samling monografier i ämnen rörande kvinnornas förhållanden i och möjligheter att delta i förvärvslivet som utarbetas genom statistiska centralbyråns försorg. Det kan enligt utskottets mening förutsättas att resultaten av det här antydda forskningsarbetet skall utgöra incitament till nya forskningsinitiativ.

Vad gäller andra delen av motionsyrkandet — en omedelbar revision av läroböckerna — ansluter sig utskottet till vad skolöverstyrelsen och läroboksnämnden anfört. Utskottet anser sig således icke kunna tillstyrka förslaget men finner det mot bakgrunden av den inställning till spørsmålet de nämnda myndigheterna redovisat kunna förutsättas att motionärernas önskemål om någon tid kommer att vara tillgodosedda.

Utskottet behjärtar motionernas syfte men anser sig med hänsyn till det ovan anförda böra hemställa,

att de likalydande motionerna I: 636 och II: 787 icke må
föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 6 maj 1966

På allmänna beredningsutskottets vägnar:

NANCY ERIKSSON

Närvarande:

från f ö r s t a kammaren: herrar Möller, Sörlin, Eric Gustaf Peterson*,
Hellebladh, Oscar Carlsson, Svanström*, Hedlund, Nyman, Hübinette, Helge
Karlsson och fröken Stenberg;

från a n d r a kammaren: fru Eriksson i Stockholm, fru Jäderberg, herrar
Hamrin i Kalmar, Svensson i Kungälv, Lundmark*, Rimås, Wikner*, Lars-
son i Borrby*, Nilsson i Bästekille*, Johansson i Växjö och Nilsson i Agnäs.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.